

Asia: VN/11304/2024

## **Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi vuoden 2026 tuloveroasteikosta sekä tuloverolain ja verotusmenettelystä annetun lain muuttamisesta**

### **Lausunnonantajan lausunto**

#### **Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään**

Ateneumin ystävät ry kannattaa tuloverolain lahjoitusvähennystä koskevien säännösten muuttamista siten, että lahjoitusten saajajoukko laajenee koskemaan myös taidetta edistäviä tarkoituksia ja että yksityishenkilöt pääsevät lahjoitusvähennyksen piiriin. Suomalainen tutkimus- ja kulttuuritoiminta tarvitsee julkisen rahoituksen rinnalle vahvaa yksityistä rahoitusta. Tämän päämäärän saavuttaminen vaatii myös lahjoittamiseen kannustavia toimia lahjoituskulttuurimme ollessa vielä varsin kehittymätöntä. Verokannusteet ovat yksi mahdollisuus ja onkin myönteistä, että hallitus on uudistamassa lahjoitusten verovähennyskelpoisuutta. On myös hyvä, että lakimuutosehdotuksessa luonnollisten henkilöiden vähennys esitetään tehtäväksi verosta.

Lähtökohdiltaan myönteinen lakimuutosehdotus ei ole kuitenkaan kaikilta osin mielestämme riittävän kunnianhimoinen yksityisen lahjoitustoiminnan aktivoimiseksi. Kiinnitämme huomiomme erityisesti seuraaviin:

- taidetta tukieessaan yksityishenkilö voisi saada verovähennystä 30 % lahjoittamastaan summasta mutta enintään 5000 euroa; käytännössä nämä ovat varsin vaatimattomia summia ja tuskin riittävän kannustavia.
- yliopistoille, korkeakouluille ja yliopistorahastoille tehdyille lahjoituksille ehdotetaan enimmäisvähennykseksi 50 000 euroa, mutta taiteen tukemiselle vain 5000 euroa; tätä erilaista kohtelua on vaikea ymmärtää, kun mitään perusteita ei esitetä. Olisi kohtuullista ja lahjoittajien valinnanvapautta kunnioittavaa ja lainsäädännön yhdenvertaisuuden huomioivaa, että muutoinkin tasavertaisuutta korostavassa maassa yläraja olisi kaikille lahjoituskohteille sama 50 000 euroa.
- rahankeräysluvan edellyttäminen säätiöiltä ja yhdistyksiltä verohallinnon hyväksynnän lisäksi tuntuu kaksinkertaiselta byrokratialta, verohallinnon hyväksyminen tulee riittää. Ateneumin ystävät ry on parhaillaan hakemassa rahankeruulupaa ja olemme konkreettisesti havainneet, miten ruuhkautunut poliisihallinto on jo nykyisellään; hakemuksemme käsittely on jo kestänyt 7 kuukautta eikä lopputuloksesta ole tietoa.

On tärkeää, että lahjoitusvähennyksen laajentaminen saadaan voimaan vuoden 2026 alusta lukien.

-----

Ateneumin ystävät ry on yleishyödyllinen yhdistys, Suomen suurin ja vanhin museoystäväyhdistys. Aktiivinen yli 1000 hengen jäsenistö tukee merkittävästi Ateneumin taidemuseota. Yhdistyksen sääntöjen mukaan sen ydintehtävät ovat Ateneumin taidemuseon tukeminen sekä jäsenistön kuvataiteen tuntemuksen syventäminen.

Ystäväyhdistys on perustettu vuonna 1919, jotta Ateneumille saataisiin kerättyä taideteoksia. Museolle tehtävät teoslahjoitukset ovat edelleen yksi yhdistyksen kunniatehtävistä; Kansallisgallerian Ateneumin ystävien lahjoituskokoelmaan kuuluu tällä hetkellä 157 taideteosta ja viisi luonnoskirjaa. Yhdistys lahjoittaa joka vuosi puolet toiminnanjohtajansa työajasta Ateneumin markkinointi- ja viestintätehtäviin.

Vuonna 2024 ystäväyhdistys lahjoitti 8000 euroa Albert Edelfeltin Ruokolahden eukkoja kirkonmäellä (1887) -teoksen konservointiin. Lisäksi moni jäsen teki myös omia lahjoituksia kyseisen teoksen konservointiin ja museo saavutti 35 000 euron keräystavoitteen monen vuoden ponnistuksen päätteeksi. Kannustimme jäseniä lahjoittamaan myös Gunnar Berndtsonin Morsiamen laulu (1881) -teoksen konservointiin, tämä varainkeruu onnistui ennätysajassa. Tulemme aktivoimaan jäsenkuntaamme taidelahjoituksiin Ateneumin taidemuseolle myös tulevaisuudessa eri keinoin.

Valjakka Emma  
Ateneumin ystävät ry